

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. szeptember 13.
(OR. en)

12351/22

JAI 1164
VISA 144
MIGR 252
COEST 646

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. szeptember 13.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	C(2022) 6596 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE Iránymutatás az orosz kérelmezőkkel kapcsolatos általános vízumkiadásra vonatkozóan az Európai Közösség és az Orosz Föderáció közötti, az Orosz Föderáció és az Európai Unió állampolgárai számára a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás alkalmazásának teljes egészében történő felfüggesztéséről szóló, 2022. szeptember 9-i (EU) 2022/1500 tanácsi határozatot követően

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2022) 6596 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2022) 6596 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.9.9.
C(2022) 6596 final

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás az orosz kérelmezőkkel kapcsolatos általános vízumkiadásra vonatkozóan az Európai Közösség és az Orosz Föderáció közötti, az Orosz Föderáció és az Európai Unió állampolgárai számára a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás alkalmazásának teljes egészében történő felfüggesztéséről szóló, 2022. szeptember 9-i (EU) 2022/1500 tanácsi határozatot követően

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Iránymutatás az orosz kérelmezőkkel kapcsolatos általános vízumkiadásra vonatkozóan az Európai Közösség és az Orosz Föderáció közötti, az Orosz Föderáció és az Európai Unió állampolgárai számára a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás alkalmazásának teljes egészében történő felfüggesztéséről szóló, 2022. szeptember 9-i (EU) 2022/1500 tanácsi határozatot követően

1. A Tanács 2022. szeptember 9-én elfogadta az Európai Közösség és az Orosz Föderáció közötti, az Orosz Föderáció és az Európai Unió állampolgárai számára a vízumok kiadásának megkönnyítéséről szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) alkalmazásának teljes egészében történő felfüggesztéséről szóló határozatot¹. A tanácsi határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését és az Oroszországi Föderáció értesítését követő második napon hatályba lépett. Ez a határozat az (EU) 2022/333 tanácsi határozat helyébe lépett.
2. A tanácsi határozat a megállapodás valamennyi rendelkezésének alkalmazását felfüggeszti az Oroszországi Föderáció állampolgárai tekintetében. Az orosz állampolgárokra vonatkozó vízumkönnyítések mindaddig nem alkalmazandók, amíg a felfüggesztést meg nem szüntetik. Következésképpen a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot kérelmező orosz állampolgárokra alapértelmezés szerint a Vízumkódex² általános szabályai alkalmazandók.
3. Dánia és a schengeni társult országok – Norvégia, Izland, Svájc és Liechtenstein – kétoldalú vízumkönnyítési megállapodásokat kötöttek Oroszországgal, amelyek a vízumkönnyítési megállapodást tükrözik. A vízumkönnyítési megállapodás alkalmazásának teljes egészében történő felfüggesztéséről szóló tanácsi határozat nyomán Dánia és a társult országok a nemzeti eljárásaikat követve várhatóan felfüggesztik kétoldalú megállapodásaikat.
4. Tekintettel arra, hogy a tagállamok konzulátusai nagyon sajátos körülmények között működnek, valamint figyelembe véve az Oroszországi Föderáció Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agressziójának általános összefüggéseit, továbbá az Oroszországban benyújtott vízumkérelmek vizsgálatára vonatkozó harmonizált megközelítés és a schengeni térségen belüli közös megoldások előmozdításának szükségességét, ezen túlmenően helyénvaló és szükséges iránymutatást adni a tagállamoknak az orosz kérelmezők számára történő vízumkiadás eljárásairól és feltételeiről. Ezek az iránymutatások elengedhetetlenek ahhoz, hogy az Oroszországi Föderáció állampolgárait érintő vízumeljárás során bármely konzuli helyszínen biztosított legyen a koherencia, az egyértelműség és az átláthatóság.
5. Oroszország Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan agresszív háborúja széles körű következményekkel járt, többek között súlyosbította az EU-t fenyegető biztonsági és közrendi kockázatokat és fenyegetéseket. A tagállami konzulátusok nagyobb kihívásokkal szembesülnek a turisztikai látogatások céljának ellenőrzése terén, mint más típusú utazások (pl. családi látogatások) esetében, többek között azért, mert egyes tagállamok konzulátusainál jelentősen csökkentek a kapacitások, miután az orosz hatóságok számos tagállam konzuli és diplomáciai személyzetét kiutasították. Emellett továbbra is fennáll annak a hitelt érdemlő kockázata, hogy azok a személyek, akik állításuk szerint turisztikai célból utaznak, előmozdíthatják az Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúját támogató propagandát, vagy más felforgató tevékenységeket folytathatnak az EU kárára. Az EU-nak ugyanakkor továbbra is

¹ Megállapodás az Európai Közösség és az Orosz Föderáció között, az Orosz Föderáció és az Európai Unió állampolgárai számára a rövid idejű tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának megkönnyítéséről (HL L 129., 2007.5.17.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 810/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról (HL L 243., 2009.9.15., 1. o.).

nyitottnak kell maradnia az alapvetően szükséges célokból utazó orosz vízumkérelmezők, köztük különösen az uniós polgárok családtagjai, a politikai disszidensek, a független újságírók és a civil társadalom képviselői előtt. Ezért a vízumkönnyítési megállapodás teljes egészében történő felfüggesztésével összefüggésben a Bizottság azt ajánlja a tagállamoknak, hogy az orosz állampolgárok rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok iránti kérelmeinek vizsgálatakor vegyék figyelembe a következő megfontolásokat.

a) A vízumkérelmek megvizsgálására illetékes tagállam és a konzulátusok területi illetékessége

6. A tagállamoknak különös gondot kell fordítaniuk arra, hogy minden egyes vízumkérelem esetében megvizsgálják és helyesen alkalmazzák a Vízumkódex 5. és 6. cikkében foglalt illetékességi szabályokat. Az illetékes tagállam meghatározásával kapcsolatban az I. vízumkódex-kézikönyv³ II. részének 1. fejezete szolgál iránymutatással. Amennyiben nem az a tagállam illetékes a kérelem kezelésére, amely azt megkapta, a teljes kérelmet és az összes igazoló dokumentumot vissza kell szolgáltatni, és a vízumdíjat vissza kell téríteni. A kérelmezőt át kell irányítani az illetékes tagállam konzulátusához, hogy elkerülhető legyen a különböző konzulátusok közötti „vízum-shopping”.
7. A Vízumkódex 6. cikke értelmében a kérelmeket csak azon illetékes tagállam konzulátusa vizsgálhatja meg, amelynek illetékességi területén a kérelmező jogszerűen lakóhellyel rendelkezik. Ezért a tagállamok nem fogadhatnak el rutinszerűen rövid távú tartózkodásra vagy átutazásra irányuló vízumkérelmeket az Oroszországi Föderáció olyan állampolgáraitól, akik harmadik országban, például Szerbiában, Törökországban vagy az Egyesült Arab Emírségekben tartózkodnak. Ezeket a kérelmezőket át kell irányítani a tartózkodási helyük, rendszerint az Oroszországi Föderáció tekintetében illetékes konzulátushoz. Kivételek tehetők a Vízumkódex 6. cikkének (2) bekezdése és az I. vízumkódex-kézikönyv II. részének 1.8. szakaszában foglalt iránymutatás alapján, méghozzá nehézségek fennállása esetén és humanitárius okokból (például családi látogatások az EU-ban lakóhellyel rendelkező családtag hirtelen súlyos megbetegedése esetén, emberijog-védők).

b) A kérelmek Oroszországban történő benyújtására vonatkozó eljárási szempontok a jelenlegi helyzetben

8. A tagállamok jelentős mértékű kapacitáscsökkenéssel szembesülnek az orosz állampolgárok által benyújtott, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok iránti kérelmek kezelése tekintetében, miután az orosz hatóságok számos tagállam konzuli és diplomáciai személyzetét kiutasították. Emellett Oroszország agresszív háborújának általános kontextusa (Oroszország fokozott katonai fellépése, propaganda, a tagállamok biztonságát és közrendjét fenyegető fokozott kockázatok) miatt nagyobb ellenőrzést kell biztosítani az orosz állampolgárok, illetve azok bizonyos kategóriái tekintetében. Ez a helyzet szükségessé teheti, hogy a tagállamok – az egyes kérelmek megfelelő vizsgálatának sérelme nélkül – kiigazítsák eljárásaikat. Ez a következőképpen valósítható meg:

³ A C(2010) 1620 végleges határozatnak a vízumkérelmek feldolgozásáról és a kiadott vízumok módosításáról szóló kézikönyv (Uniós Vízumkódex kézikönyv I.) felváltása tekintetében való módosításáról szóló, 2020. január 28-i C(2020) 395 bizottsági végrehajtási határozat melléklete.

a. A kérelmek benyújtásához szükséges személyes meghallgatások biztosításakor kapcsolatos prioritások meghatározása

9. A Vízumkódex 9. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamok megkövetelhetik a kérelmezőktől, hogy személyes meghallgatást kérjenek. A meghallgatást rendszerint az időpontkérés időpontjától számított két hetes időszakban meg kell tartani. A legtöbb tagállam konzulátusán tapasztalható munkaerőhiány miatt ez jelenleg nagyon nehéz lehet a tagállamok számára.
10. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a tagállamoknak a meghallgatások biztosításakor alacsonyabb prioritást kell adniuk azon kérelmezőknek, akiknek nincs alapvető okuk az utazásra.

b. A vízumkérelmekkel kapcsolatos határozathozatal határideje

11. Tekintettel a jelenlegi helyzetre, az orosz állampolgárok által benyújtott valamennyi kérelmet alaposan meg kell vizsgálni. A Bizottság úgy véli, hogy a tagállamoknak szükség esetén teljes mértékben ki kell használniuk azt a lehetőséget, hogy a Vízumkódex 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban a vízumkérelemmel kapcsolatos határozathozatalra rendelkezésre álló időszakot 45 napra meghosszabbítsák.
12. A Bizottság azt is hangsúlyozza, hogy a kérelmezők bizonyos kategóriái tekintetében – vagyis azon kérelmezők tekintetében, akiknek nincs alapvető okuk az utazásra, különösen azok, akik turisztikai célból kérnek vízumot, vagy akiknek az utazása nem sürgős – a kérelmekkel kapcsolatos határozathozatalra rendelkezésre álló határidő meghosszabbítása azt is lehetővé tenné, hogy rövidebb időn belül hozzanak határozatot azok tekintetében, akik alapvető szükségből kívánnak utazni, vagy akik a Vízumkódex 23. cikkének (2a) bekezdésében előírtak szerint – többek között humanitárius okokból – indokolt sürgőshelyzetre hivatkozhatnak.

c. További igazoló dokumentumok bekérése vagy a vízumkérelem céljából igazoló dokumentumként elfogadott dokumentumok típusának korlátozása

13. A kérelmezők által Oroszországban benyújtandó igazoló dokumentumok harmonizált jegyzéke ellenére (a 2016. június 6-i [C(2016) 3347 final] bizottsági végrehajtási határozat) és annak esetleges módosításáig a jelenlegi helyzetben indokolt lenne, hogy a tagállamok konzulátusai az orosz állampolgárok bizonyos kategóriái által benyújtott kérelmek vizsgálata során további dokumentumokat kérjenek be a magas szintű ellenőrzés biztosítása érdekében, különös tekintettel a közrendet és a nemzetközi kapcsolatokat fenyegető lehetséges veszélyekre.
14. Amennyiben megalapozott kétség merül fel a kérelmező által benyújtott igazoló dokumentumok hitelességét vagy azok tartalmának helytállóságát, illetve a kérelmező által tett nyilatkozatok megbízhatóságát illetően, különösen az utazás célját illetően, az ilyen kérelmet a Vízumkódex 32. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban el kell utasítani, és a VIS-rendelet⁴ 12. cikkével összhangban nyilvántartásba kell venni a VIS-ben, biztosítva, hogy ez minden konzulátus számára láthatóan, tartósan rögzítve legyen, ahogyan az minden vízumkérelem-elutasítás esetében bevett gyakorlat.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1133 rendelete (2021. július 7.) a 603/2013/EU, az (EU) 2016/794, az (EU) 2018/1862, az (EU) 2019/816 és az (EU) 2019/818 rendeletnek az egyéb uniós információs rendszerekhez a Vízuminformációs Rendszer céljából való hozzáférésre vonatkozó feltételek megállapítása tekintetében történő módosításáról (HL L 248., 2021.7.13., 1. o.).

15. Továbbá ha egy kérelmet a Vízumkódex 32. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján elutasítanak az utazás céljával és a kérelmező igazoló dokumentumaival vagy a kérelmező által tett nyilatkozatokkal kapcsolatos megalapozott kétségek miatt (például azt állítja, hogy diák, vagy temetésre megy, miközben az utazás valójában turisztikai célú), és amennyiben a tagállami jogszabályok ezt lehetővé teszik, a Bizottság javasolja, hogy rendeljenek el beutazási tilalmat, valamint az 1987/2006/EK rendelet⁵ 24. cikkének megfelelően a Schengeni Információs Rendszerbe (SIS) vigyenek be beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzést.

d. Előzetes egyeztetés a Vízumkódex 22. cikke szerint

16. A tagállamok a közrendet, a belső biztonságot vagy a nemzetközi kapcsolatokat fenyegető veszélyek miatt kérhetik, hogy folytassanak velük egyeztetést az orosz állampolgárok, illetve azok bizonyos kategóriái számára történő vízumkiadásról, és egyedi esetekben kifogást emelhetnek a schengeni térség egészére érvényes vízum kiadása ellen. Ebben az esetben – a Vízumkódex 25. cikke (1) bekezdése a) pontja ii. alpontjának megfelelően – ha az a tagállam, amelyhez a kérelmet benyújtották, továbbra is a vízum kiadása mellett dönt, a vízumnak korlátozott területi érvényességűnek kell lennie (amely a kibocsátó tagállam területére vagy kivételesen több tagállam területére érvényes, a beleegyezésüktől függően).
17. Az egyeztetést kérő tagállamnak erről a Vízumkódex 22. cikkének (3) bekezdése értelmében értesítenie kell a Bizottságot.

c) Az Oroszországi Föderáció állampolgárai által vagy Oroszországban benyújtott vízumkérelmek elbírálása

Fontos emlékeztetni a 2022. május 5-én elfogadott C(2022) 3084 iránymutatásban már szereplő alábbi elemekre:

18. Tekintettel a jelenlegi oroszországi gazdasági és politikai helyzetre, a tagállamoknak a Vízumkódex 21. cikkével és az I. vízumkódex-kézikönyv II. részének 6. fejezetében foglalt iránymutatással összhangban különös figyelmet kell fordítaniuk annak értékelésére, hogy a kérelmező kockázatot jelent-e a tagállamok biztonságára, és meg kell állapítaniuk, hogy teljesülnek-e a beutazási feltételek. Különösen a következő elemeket kell figyelembe venni:
- i. **Utazási egészségbiztosítás:** a konzulátusnak meg kell állapítania, hogy a kérelmező által bemutatott biztosítás megfelelőnek tekinthető-e a Vízumkódex 15. cikke alapján. A Bizottság felhívja a figyelmet a 15. cikk (5) bekezdésének rendelkezéseire, amely szerint a konzulátusoknak meg kell győződnie arról, hogy a biztosítótársasággal szembeni követelések érvényesíthetők lennének-e az adott tagállamban. Az orosz biztosítók által kibocsátott kötvények esetében a biztosítás – a jelenleg érvényben lévő uniós korlátozó intézkedések miatt – tekinthető úgy, hogy nem felel meg. Ilyen esetekben a tagállamok megkövetelhetik a kérelmezőktől, hogy mutassanak be az Oroszországi Föderáción kívüli biztosítók által kiállított utazási egészségbiztosítási kötvényt.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 1987/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról (HL L 381., 2006.12.28., 4. o.).

- ii. **Meg kell győződni arról, hogy a kérelmező teljesíti-e a beutazási feltételeket, és azokat várhatóan a vízum teljes tervezett érvényességi időtartama alatt teljesíti-e:** a gazdasági instabilitás, a korlátozó intézkedések és az oroszországi politikai fejlemények növelhetik annak valószínűségét, hogy a kérelmezők idővel már nem teljesítik a beutazási feltételeket. Ilyen esetekben mérlegelni kell rövidebb érvényességi idejű vízumok és/vagy egyszeri beutazásra jogosító vízumok kiadását a többszöri beutazásra jogosító vízumok helyett. A Bizottság felhívja a figyelmet a Vízumkódex 24. cikkének (2a) bekezdésére, amely előírja, hogy a kiadott vízum érvényességi időtartama eseti alapon lerövidíthető, ha megalapozott kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy teljesülnek-e a teljes időtartam alatt a beutazási feltételek. A romló körülmények miatt a tagállamoknak tartózkodniuk kell a hosszú érvényességű, többszöri beutazásra jogosító vízumok kiadásától, mivel nem biztos, hogy az orosz állampolgárok továbbra is teljesítik-e a beutazási feltételeket, különösen, ha az utazás kinyilvánított célja a turizmus.
- iii. **A Vízumkódex 21. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint értékelni kell a kérelmező azon szándékát, hogy az általa kérelmezett vízum lejárta előtt elhagyja a tagállamok területét, ami nem érinti a humanitárius okokból kiadott korlátozott területi érvényességű vízum lehetőségét:** a jelenlegi oroszországi helyzet növelheti a kérelmezők EU-n belül tervezett túltartózkodásának valószínűségét. Amennyiben kétség merül fel a kérelmező azon szándékát illetően, hogy elhagyja a tagállamok területét, a vízumkiadást el kell utasítani, kivéve, ha az érintett tagállam (például humanitárius okokból, a politikai disszidensek, újságírók, emberijog-védők vagy egyéb veszélyeztetett kategóriák javára) szükségesnek tartja a vízum kiadását. Ez utóbbi esetben korlátozott területi érvényességű vízumot kell kiadni a Vízumkódex 25. cikkével összhangban.
- iv. **Értékelni kell, hogy a kérelmező megfelelő anyagi fedezettel rendelkezik-e:** mint az várható, az oroszországi lakóhellyel rendelkező kérelmezők valószínűleg már nem tudnak nemzetközi hitelkártyákat vagy bankkártyákat használni az Unión belüli utazásaik során. Emiatt kétségek merülnek fel a megfelelő anyagi fedezetükkel kapcsolatban, különösen akkor, ha uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó bankoknál vagy egyéb szervezeteknél vezetett számlákon tartják pénzeszközeiket.
- v. **A vízumkérelem elbírálásakor a konzulátusoknak figyelembe kell venniük, hogy a kérelmezők kapcsolatban állnak-e olyan személyekkel vagy szervezetekkel, akik vagy amelyek az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak.** Amennyiben ez a helyzet, meg kell vizsgálni, hogy a vízum kiadását a Vízumkódex 32. cikke (1) bekezdése a) pontjának vi. alpontja alapján el kell-e utasítani. Kétség esetén az uniós szankcióterkép⁶ iránymutatásul szolgálhat az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek teljes jegyzékével kapcsolatban.

A fent említett elemeken túlmenően és tekintettel a kihívásokkal teli oroszországi biztonsági környezetre, a tagállami konzulátusoknak figyelembe kell venniük a következő elemeket az orosz állampolgárok által benyújtott kérelmek vizsgálatakor:

19. **Fontos, hogy a konzulátusok alaposan ellenőrizzék, hogy a kérelmezők valamely tagállam közrendjét, belső biztonságát vagy nemzetközi kapcsolatait fenyegető veszélynek minősülhetnek-e.** Ebben az esetben a vízumkérelmet el kell utasítani. A SIS-ben ellenőrizni kell, hogy a kérelmezőre vonatkozóan kiadtak-e beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető

⁶ <https://www.sanctionsmap.eu; https://data.europa.eu/data/datasets/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions?locale=hu>

jelzést. Lehetőség szerint és kétség esetén a konzulátusoknak tanácsos kiemelten elővigyázatosnak lenniük, például be kell tekinteniük a nemzeti és az Interpol által vezetett adatbázisokba, valamint ezenfelül a SIS-be, az egyes tagállamok nemzeti jogszabályaival összhangban. A konzulátusoknak továbbá szem előtt kell tartaniuk azt is, hogy számos tagállam a Vízumkódex 22. cikkével összhangban előírja a központi hatóságaikkal folytatott egyeztetést az Oroszországi Föderáció állampolgárai által benyújtott valamennyi kérelem vizsgálata során.

20. A konzulátusoknak a schengeni vízum iránti kérelem vizsgálata során **különös figyelmet kell fordítaniuk** a 18. pont v. alpontjában és a 21. pontban említett **azon orosz kérelmezők bizonyos kategóriáira**, akik esetében a potenciális kockázat valószínűsége magasnak tekinthető, ugyanakkor a döntéseket egyedi értékelés alapján kell meghozni.
21. A tagállamok különösen figyelembe vehetik, hogy az orosz kérelmezők bizonyos kategóriái esetében nagy a valószínűsége annak, hogy **potenciális veszélyt jelenthetnek bármely tagállam nemzetközi kapcsolataira**. A tagállamoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a kinyilvánítottan turisztikai célból utazó orosz vízumkérelmezők kapcsolódhatnak-e a rezsimhez, vagy más módon támogathatják-e azt, és ezért fokozott kockázatot jelentenek-e a háborús propaganda előmozdítása és/vagy az orosz kormány érdekében folytatott lobbizás szempontjából.
22. A tagállamok expanzív megközelítést alkalmazhatnak azon tényezők meghatározására, amelyek azt eredményezhetik, hogy egy személyt **potenciális fenyegetésként** azonosítanak: ez a gyakorlatban azt jelentheti, hogy a jelenlegi geopolitikai helyzetben fennálló egyedi helyzet vizsgálata alapján egy potenciális fenyegetés a vízumkérelem elutasításához vezethet.
23. Ami **a turisztikai célból utazó orosz állampolgárokat** illeti, nagyon szigorú megközelítés indokolt, mivel más célokhoz (üzleti út, családi látogatások vagy orvosi időpont) képest nehezebb értékelni az utazás indokoltságát. Ezenkívül előfordulhat, hogy az érintett személynek nincs kapcsolata valamely, a tagállamok területén tartózkodó személlyel (ellentétben például a családi látogatásokkal, az üzleti utakkal vagy az orvosi időpontokkal).
24. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a helyi schengeni együttműködés keretében **fokozzák az információcserét** annak érdekében, hogy lehetőség szerint és a Vízumkódex 48. cikkének (1) bekezdésével összhangban harmonizált megközelítést alkalmazzanak az Oroszországban benyújtott vízumkérelmek vizsgálatát illetően.
25. Emlékeztetni kell arra, hogy a Vízumkódex a **humanitárius okokból, nemzeti érdekből vagy nemzetközi kötelezettségekből történő vízumkiadást** lehetővé tevő, eltérést biztosító rendelkezéseket tartalmaz. A felszámítandó vízumdíj összege a Vízumkódex 16. cikkének (6) bekezdésével összhangban elengedhető vagy csökkenthető, ha ez az intézkedés kulturális, sporttal kapcsolatos, külpolitikai és fejlesztési politikai érdekeket vagy más alapvetően fontos közérdeket szolgál, vagy azt nemzetközi kötelezettségek indokolják. Ezekre a rendelkezésekre **az újságírók, a politikai disszidensek, a tanulók, a diákok és a kutatók utazásának megkönnyítése** érdekében lehetne támaszkodni, mivel az utazók e kategóriáinak mostantól 35 EUR helyett 80 EUR összegű vízumdíjat kell fizetniük, kivéve, ha a Vízumkódex 16. cikkének (2), (4) vagy (5) bekezdésével összhangban a díjat elengedik vagy csökkentik. A 19. cikk (4) bekezdése lehetővé teszi, hogy a követelményeket nem teljesítő kérelmeket elfogadhatónak tekintsék, a Vízumkódex 25. cikkének (1) bekezdése pedig lehetővé teszi korlátozott területi érvényességű vízum kiadását annak ellenére, hogy a beutazási feltételek nem teljesülnek. Ez például **a politikai disszidensek, a független újságírók, az emberijog-védők**, valamint az Oroszországi Föderáció kormánya és közeli családtagjaik által nem ellenőrzött **civil társadalmi szervezetek képviselői és közeli családtagjaik** által benyújtott vízumkérelmek esetében releváns.

26. Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelvben⁷ meghatározott szabályok továbbra is alkalmazandók⁸.

d) Az Oroszországi Föderáció állampolgárai által birtokolt érvényes vízumok újbóli elbírálása

27. Korlátozó intézkedések⁹ vannak érvényben, amelyek megtiltják az Oroszországi Föderáció állampolgárainak a tagállamok területére történő beutazását vagy az azon való átutazását. Ezzel összefüggésben a SIS figyelmeztető jelzéseket tartalmaz az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó azon állampolgárokról vonatkozóan, akik nem léphetnek be a schengeni térségbe, illetve nem tartózkodhatnak ott. A tagállamoknak a Vízumkódex 34. cikkének (2) bekezdésével és 21. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban **vissza kell vonniuk** az ilyen állampolgárok számára az utazási tilalom hatálybalépése előtt kiadott és még érvényes **vízumokat**, mivel a vízumkiadás feltételei már nem teljesülnek. A visszavont vízumokra vonatkozó információkat a VIS-rendelet 13. cikkével összhangban be kell vinni a VIS-be. A vízumbirtokost a Vízumkódex 34. cikkének (6) bekezdésével összhangban értesíteni kell a visszavonásról.
28. Az Oroszországi Föderáció állampolgárai által benyújtott új vízumkérelmek elbírálásakor alkalmazott elvekhez hasonlóan a tagállamoknak szigorú megközelítést kell alkalmazniuk az Oroszországi Föderáció bármely állampolgára számára már kiadott vízumok újbóli elbírálása tekintetében is: az orosz állampolgárok tekintetében **az egyedi helyzetnek a jelenlegi geopolitikai környezetben való újbóli vizsgálatán alapuló fokozott ellenőrzés azt eredményezheti, hogy egy személyt potenciális fenyegetésként azonosítanak**. Amennyiben nyilvánvalóvá válik, hogy a vízumkiadás feltételei már nem teljesülnek, a tagállamoknak a Vízumkódex 34. cikkének (2) bekezdésével és 21. cikkének (1) bekezdésével összhangban vissza kell vonniuk az ilyen állampolgárok számára kiadott és még érvényes vízumokat. A visszavont vízumokra vonatkozó információkat a VIS-rendelet 13. cikkével összhangban be kell vinni a Vízuminformációs Rendszerbe (VIS). A vízumbirtokost a Vízumkódex 34. cikkének (6) bekezdésével összhangban értesíteni kell a visszavonásról. A vízumot főszabály szerint az azt kiadó tagállam illetékes hatóságai vonják vissza. A vízumot más tagállam illetékes hatóságai is visszavonhatják, amely esetben a vízumot kiadó tagállam hatóságait tájékoztatni kell a visszavonásról. A vízumot például vissza kell vonni a határon, ha a vízum kiadása óta a vízum birtokosára vonatkozóan figyelmeztető jelzést vittek be a SIS-be. Azoknak a személyeknek, akiknek a vízumát visszavonták, jogukban áll fellebbezni az ilyen határozat ellen.
29. Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy a Vízumkódex 30. cikkének megfelelően **a vízum pusztá birtoklása nem jelent automatikus beutazási jogot a schengeni térségbe**. Ezért az Oroszországi Föderáció valamely állampolgára számára már kiadott érvényes vízum bemutatása

⁷ 2004/38/EK irányelv (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

⁸ A szabad mozgás jogával rendelkező kérelmező vízumkérelmének elutasítása a szabad mozgás korlátozásának minősül. Ezért elegendő tennie a 2004/38/EK irányelv VI. fejezetében foglalt követelményeknek, különösen az abban a fejezetben meghatározott eljárási biztosítékoknak.

⁹ Lásd különösen a következőket: A Tanács 2014/145/KKBP határozata (2014. március 17.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről (HL L 78., 2014.3.17., 16. o.) és a Tanács 269/2014/EU rendelete (2014. március 17.) az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről (HL L 78., 2014.3.17., 6. o.).

nincs hatással a tagállamok azon kötelezettségére, hogy átfogó határforgalom-ellenőrzést végezzenek a Schengeni határellenőrzési kódex 6. cikkében meghatározott beutazási feltételek teljesülésének ellenőrzése és annak biztosítása érdekében, hogy a beutazást megtagadják, amennyiben e feltételek nem teljesülnek.

e) Az Oroszországi Föderációval hatályban lévő kétoldalú vízummentességi megállapodások

30. A vízumrendelet¹⁰ meghatározza azon harmadik országok közös listáját, amelyek állampolgárainak az EU külső határainak átlépésekor vízummal kell rendelkezniük, illetve azon országok listáját, amelyek állampolgárai mentesülnek e kötelezettség alól. Ezeket a listákat a vízumrendelet mellékletei tartalmazzák.
31. Emellett a vízumrendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében „a tagállamok kivételt tehetnek a [...] vízummentességet illetően az alábbi személyekkel: a) diplomata útlevéllel, szolgálati/hivatali útlevéllel vagy különleges útlevéllel rendelkező személyek”. A 12. cikkel összhangban a tagállamoknak közölniük kell a vízumrendelet 6. cikke alapján tett intézkedéseket, és a Bizottság ezeket az intézkedéseket tájékoztatásul közzéteszi.
32. A megállapodás alkalmazásának teljes egészében történő felfüggesztéséről szóló tanácsi határozat hatékonysága érdekében a tagállamok kötelesek felfüggeszteni az Oroszországi Föderációval kötött olyan kétoldalú vízummentességi megállapodások alkalmazását, amelyek vízummentes utazást tesznek lehetővé az Oroszországi Föderáció által kiadott szolgálati és különleges útlevelek birtokosai számára, és az ilyen felfüggesztésekről jelentést kell tenniük a Bizottságnak.
33. A tagállamoknak akkor is biztosítaniuk kell az uniós korlátozó intézkedések alkalmazását és hatékonyságát, ha az Oroszországi Föderációval kétoldalú vízummentességi megállapodások vannak hatályban.

f) Végrehajtás és a nyilvánosság tájékoztatása

34. Ezen operatív iránymutatás azzal a céllal készült, hogy segítséget nyújtson a tagállamok számára az Oroszországi Föderáció állampolgárai által benyújtott valamennyi kérelem kezelésében, tartózkodási helyüktől függetlenül.
35. A tagállamok központi hatóságainak feladata megosztani ezt az iránymutatást a világ különböző részein működő konzuli képviseleteikkel.
36. Továbbra is a tagállamok felelősek azért, hogy tájékoztassák a nyilvánosságot a megállapodás teljes egészében történő felfüggesztéséről (a Vízumkódex 47. cikkének (1) bekezdése).

g) A helyi schengeni együttműködés keretében folytatott nyomon követés

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1806 rendelete (2018. november 14.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.).

37. A Vízumkódex 48. cikkének (1) bekezdésével összhangban az uniós küldöttségek a helyi schengeni együttműködés keretében összehangolják és megszervezik a rendszeres információcserét ezen iránymutatás végrehajtásáról, és nyomon követik a megállapodás teljes egészében történő felfüggesztéséből eredő változások helyes alkalmazását. Az iránymutatás végrehajtásával foglalkozó ülésekről szóló jelentéseket a Vízumkódex 48. cikkének (5) bekezdésével összhangban meg kell osztani a tagállamok központi vízumhatóságaival és a Bizottsággal.

